

JOAN NEDERLOF
I.S.M. LINEKE RIJX-
MAN

INSIDE

OUT

inside out

De Nieuwe Toneelbibliotheek, Tekst #52
© 2008, Joan Nederlof, in samenwerking
met Lineke Rijxman, mugmetdegoudentand

Personages op toneel

Hedwig: *Jazz zangeres, 52 jaar*

Titia: *Seniorpurser KLM en partner van Hedwig, 50 jaar*

Personages op scherm

Leo: *Ex van Titia en vader van Björn, 51 jaar*

Björn: *Zoon van Titia en Leo en stiefzoon van Hedwig, 31 jaar*

Gaia: *Partner van Björn, 33 jaar*

Nimfe: *Dochter van Björn en Gaia, 12 jaar*

deel 1

actrice/titia *tegen publiek* Goedenavond. Het is nu 11 mei 2006. Ergens in de randstad.

Scène 1

Het is de avond van 11 mei 2006. Hedwig en Titia zijn in hun riante slaapkamer. Aan het hoofdeinde van het bed bevindt zich een lage wand, als de actrices hier achter staan zijn ze nog wel zichtbaar voor het publiek. Schuin boven de achterwand hangt een projectiescherm. Daarop is iedereen te zien met wie getelefoneerd wordt, en verschijnen ook alle verstuurde en ontvangen sms-jes. Er staat een flatscreentelevisie aan het voeteneinde van het bed. Hedwig en Titia kijken naar Lingo. Alle tv-programma's zijn alleen te horen en niet te zien, omdat de tv rug zaal staat. Lucille Werner en haar gasten spelen Lingo. Titia probeert de woorden te raden, maar het is Hedwig die ze steeds al weet. Uit de tv klinkt applaus.

titia O wat flauw! Zo is er voor mij toch geen lol aan.

Titia zet de tv uit.

hedwig Heb je die lekkere notenpaté?

titia Notenpaté!? Geen sprake van! Kijk 'ns. Magere Gruyère.

Titia geeft Hedwig een stuk stokbrood met kaas.

hedwig Als jij alles ook te heet wast. Ik kan niet vlak voor een première èn op dieet èn stoppen met roken lieveling.

titia Heb je er zin in?

hedwig Nee.

titia Maar lieverd het wordt een groot succes! Helemaal als zij ook komt. Ze is zo'n verademing om erbij te hebben. Wat is die vrouw nog authentiek met die ebbenhouten kop. Terwijl ze toch ook iets kosmopolitisch heeft. Heeft ze al gereageerd?

hedwig Ze zit toch in New York?

titia Nou èn? Dan kan ze de telefoon toch wel opnemen?

hedwig Ze is enorm gezakt in de peilingen.

titia Ayaan? Nee joh. Die is waanzinnig populair! Ze staat in de top 100 van Time magazine!

hedwig Zullen we nu de kinderen bellen lieverd? Ik begin ineens enorm te twijfelen. Misschien vinden ze het niks.

titia Bel ze maar even.

hedwig Het is toch jouw idee.

titia Natuurlijk is het mijn idee. Het is ook een briljant idee. Maar bel jij maar even. Dat vinden ze leuk.

hedwig Ja. Het wordt heel gezellig. Echt een familiebruiloft. Voor Nimfe is het ook fijn dat d'r ouders eindelijk gaan trouwen. Ik hoop maar dat ze het aankunnen.
Hedwig belt met haar stiefzoon Björn. Hij is op het projectiescherm te zien terwijl ze praten.

hedwig *in telefoon* Björn met Hedwig. Luister lieverd. Je moeder en ik hebben het Amstel voor jullie geboekt. Wat vind je daarvan?

björn Jezus Hedwig.

hedwig Ja geweldig hè! Het is natuurlijk superchique. Maar poepgezellig.

björn Ja maar. Jezus. Ik weet niet.

hedwig Ik weet niet? Hoezo? Wat moet je weten dan? Ben je misschien bang dat Gaia...

björn Gaia wil het geloof ik bij d'r ouders doen.

hedwig *sist* Ze willen het misschien bij Harm en Toosje thuis doen!

titia Henk en Geesje.

björn Ze heten Henk en Geesje hoor.

hedwig Ja ja ja Henk en Goosje! Maar ze hebben kroonluchters en echte obers en kaarsen en het is aan het water.

björn Niet zo pushen Hedwig.

hedwig Ik push toch niet! *tegen Titia* Push ik?

Titia knikt van ja.

hedwig *in telefoon* Okay ik push. Sorry. Maar... En jul- lie kunnen je huwelijksnacht er door brengen. Dan nemen wij Nimfe een nachtje mee. Is ze trouwens nog wakker?

björn Ze zit te computeren.

hedwig O nou zeg maar dat oma Hedwig haar volgende week meeneemt naar de Hortus.

Ze verbreekt de verbinding. Het beeld op het scherm verdwijnt.

hedwig *zucht* Nou.

titia Nou.

hedwig En Nimfe zat weer achter de computer hoor.

Zou ze wel eens buiten spelen? Nee natuurlijk niet want daar zitten geen stopcontacten. Ze denkt dat spinazie a la crème in blokjes aan de bomen groeit. Heb jij haar ooit zien lezen?

titia Is ze erg gezakt? Ayaan? In de peilingen?

hedwig Ze wordt momenteel nog maar gesteund door één op de tien Nederlanders.

Hedwig zet de tv weer aan. Idols is op de buis.

titia *denkt na* Ja het is natuurlijk ook wel vreemd zoals ze zich af en toe gedraagt. Dat ze gewoon maar doet waar ze zin in heeft. Alsof de hele wereld om haar draait. Vind je ook niet lief?

hedwig Wat is dit nou weer voor een flauwekul programma?

titia Idols. Een zangwedstrijd. Heel populair.

hedwig Idols? Dat kind is amper 12!

titia Zeg lief. Als Ayaan erg gezakt is in de peilingen, is het dan nog wel zo'n goed idee? Dat zij op je première komt?

hedwig Moet ik haar opeens afzeggen omdat ze gezakt is in de peilingen?

titia Nee dat zeg ik niet. Maar misschien is er wel een beter iemand.

hedwig En je wilde haar zo graag hebben!

titia Jij niet dan?

hedwig Nou niet speciaal. *kijkt naar Idols* Misschien kan Nimfe hier een liedje zingen, op school leert ze toch niks. Ze zit gewoon op de verkeerde school. Ze hebben amper tijd om te leren. Ze rollen van Sinterklaas in Sinte Maarten in het Suikerfeest in het Holifeest...

titia Ik snap niet dat Björn haar niet naar die katholieke school stuurt.

hedwig Ik wel. Ik ben tegen bijzonder onderwijs.

titia Natuurlijk lieverd ik ook. Verschrikkelijk concept. Maar het is wel pal tegenover hun voorkeur. En je moet haar niet meenemen naar de Hortus. Vorig jaar was een drama. Heeft ze twee Oranjetipjes doodgedrukt in de vlinderkas.

hedwig Omdat ze bovenop ze ging zitten om een zak Engelse drop leeg te eten. Ze is ongelukkig en dat snoept ze van zich af. Zou ik ook zijn als ik een VMBO-advies had.

titia Niet iedereen is zo intelligent als jij lief.

hedwig Ik heb het over het onderwijsniveau. Niet over mijn IQ of dat van je kleindochter.

titia Weet ik schat.

hedwig Nee je luistert niet. Naar Nimfe luisteren ze ook niet.

titia Nou ik ga.

hedwig Blijf je lang weg?

titia Vier dagen. Als de kinderen nog bellen over het Amstel wind je dan niet teveel op hè. Ze draaien heus wel bij. En als de uitnodigingen binnen komen: nog niet versturen. Hè vergeet ik bijna m'n oxazepammetje.

Titia neemt een oxazepam met een glas water.

hedwig Blue Note heeft me gepolst voor North Sea Jazz.

titia North Sea Jazz?! Maar dat zou fantastisch zijn!

hedwig Jezus je doet net of ik er nog nooit gestaan heb!

titia Ja in '92. Dat is ook al weer veertien jaar geleden.

hedwig Ik ben te controversieel voor ze lieverd!

titia We nodigen die programmeur uit op een etentje.

hedwig *schrikt* Etentje? Hebben we een etentje? Dat vind ik niet zo fijn hoor. Een etentje met mensen. Zo

vermoeiend. Moet ik mezelf weer spelen. En dan zit die glasplaat weer in de weg. En...

Titia wordt gebeld. Ze ziet in de display dat het Gaia is.

titia Gaia sorry maar ik geef je Hedwig even.

Titia gaat haar klm-uniform jasje aandoen.

hedwig En? Wat vind je ervan?

gaia Nou ik vind het allemaal zo overdreven. Björn en ik dachten meer aan de Biltsche Hoek.

hedwig De Biltsche Hoek? Dat ken ik niet?

titia *sist* Dat is een van der Valk!

hedwig O de Biltsche Hoek! Ja fantastisch ook. Geweldige plek. En goeie appelmoes.

Of schrik je van het geld? Want dat hoeft niet hoor. Wij betalen.

gaia Waarom heb ik nou het gevoel dat ik word gechanteed?

hedwig Maar dat is geen chantage Gaia. Dat is een cadeau. Dat je geeft omdat je iets wilt geven. Denk er maar over na.

Hedwig verbreekt de verbinding.

titia Vond ze het chantage? Hè verdorie! Waarom begin je dan ook over geld. Straks hebben we ruzie. Zal je zien dat Leo het ook een slecht idee vindt.

hedwig Leo vindt alles een slecht idee. Die heeft met grote letters N E E op z'n voorhoofd staan.

titia Ja maar ik wil geen ruzie Hedwig. Dat is het me niet waard hoor lief. Dan moet je maar een beetje water bij de wijn doen.

hedwig Ik?!

titia Ja jij. Wie anders. Want iedereen wil weer wat anders. En ik weet echt niet hoe ik dat allemaal voor elkaar moet krijgen.

Hè verdorie hoe moet dat nou.

Hedwig loopt naar achter. Titia zet de tv aan. Ze valt midden in een uitzending van Zembla.

zembla voiceover tv Ze heet geen Ali, maar Magan van haar achternaam. Ze heeft gelogen om in Nederland asiel te krijgen.

(...) We confronteren haar met de feiten. De feiten over haar eigen leven.

titia Lieverd kom nou even. Ik kan toch niet weg als we ruzie hebben! Hè verdorie.

interviewer *tv* U heeft gelogen over uw verleden.
ayaan *tv* Ik heb gelogen en ik heb toen...
interviewer *tv* Hebt u dat de VVD vertelt?
titia Tssssss... Ongelofelijk zeg! Hedwig! Hoor je dat?!
Je staat toch niet te roken hè?
hedwig *met sigaret* Natuurlijk niet!
ayaan *tv* I am here to defend the right to offend.
titia *roept tegen Hedwig* Ze heeft gelogen! Hedwig.
Ayaan. Dat hele verhaal uit d'r zwarte duim gezogen.
zembla *tv* Dit is Hirsi Ali ten voeten uit. Provocerend.
De vrouw die de wereld wil veroveren.
zembla *tv* Hirsi Ali is nooit duidelijk geweest over haar vluchtverhaal. Volgens mevrouw Veerman kwam ze dus uit Kenia. We gaan naar Kenia. Op zoek naar het verleden van Ayaan.
titia Ongelofelijk zeg! Gelukkig kan je nog van die opportuniste af.
Hedwig is binnen gekomen met een sigaret in haar hand.
hedwig Opportuniste? Hoezo?
titia Ze heeft gelogen!
hedwig Maar dat heeft ze bij Barend en van Dorp toch allang toegegeven?

titia Maakt dat uit dan?

hedwig Nou dat maakt deze onthulling een beetje overbodig vind je niet?

titia Hedwig!

actrice/hedwig Dit is nou precies zo'n moment waarop ik me afvraag waarom is die documentaire eigenlijk gemaakt. Want iedereen gaat in op de feiten. Maar waarom is die documentaire eigenlijk gemaakt?

actrice/titia De hele clou van deze scène is wel weg zo. Dat het leuk zou zijn dat mensen zien dat ik erachter kom dat jij stiekem staat te roken. Maar goed. Zo ben jij. Heel serieus. De inhoud gaat altijd boven de grap. Okay. Ik probeer dat te accepteren. Gelukkig ben ik heel erg op anderen gericht. Daaraan kan je ook zien dat Björn mijn biologische zoon is. Dat heeft hij van mij geërfd. Ik wil ook altijd iedereen gelukkig maken.

actrice/hedwig Dat wil ik toch ook?

Hedwig loopt weer weg voor de volgende scène. Ze pakt een bos bloemen en doet haar haar omhoog met een clip.

actrice/titia Ja dat weet ik. Dat is ook zo. *tegen publiek*
Dit meent ze echt wel. Alleen werkt het vaak niet.

actrice/titia Het is de avond van 15 mei 2006. Hedwig heeft net première gehad. Ik ben net geland na een intercontinentale vlucht uit Johannesburg.

Scène 2

Hedwig komt binnen met een enorme bos bloemen. Ze verstuurt net een sms. Ergens ligt een stapel drukwerk. Sms verschijnt op projectiescherm.

sms hedwig

Tietje, net thuis afgezet door journaliste. Ging top.

X

De telefoon gaat. We zien Leo op het projectiescherm.

leo Het Amstel!?

hedwig Hallo Leo. Je hebt Björn dus al gesproken?

leo Moet het allemaal weer net even excentrieker en buitenissiger?

hedwig Hoezo?

leo Ik verbaas me er gewoon over dat je het na achttien jaar nog steeds nodig vindt om je te bewijzen. Daar moet ik om lachen. Zo rijp en toch nog zo onzeker.

hedwig Ja wie niet hè.

leo Nou Hedwig. Volwassen mensen lopen niet als kleine kinderen om aandacht te jengelen. Dat is ook waar-

om ik vraagtekens heb bij jullie relatie. Ik gun Titia het beste maar...

hedwig Sorry dat ik je even onderbreek, maar ik heb net première gehad en dat ga ik nu in mijn eentje vieren.

Ze verbreekt de verbinding en ze zet de tv aan. We horen de tune van Nova. Ze jammed mee.

ayaan tv Het leven dat ik voor mezelf heb opgebouwd moet ik opgeven. Het is een tol maar het is het waard.

twan huys tv Weggejaagd door de oude wereld naar de nieuwe wereld?

ayaan tv Door het schrikbewind, het politiek correcte schrikbewind, dat over ons land heerst.

Titia komt binnen met haar trolleykoffertje en een fles wijn.

titia Joehoe! Ik ben er weer! Het was een groot succes hè? Ik las net je smsje. Kijk 'ns! Hebben de kinderen je nog gebeld? Zo vertel eens even precies hoe het ging vanavond. Wie waren er allemaal? Was er pers? En wie van de vriendinnen? Ach ik heb de hele terugvlucht aan je gedacht. Ben je zelf tevreden?

Hedwig zet het volume hard. Titia praat nog even door en valt dan stil.

paul witterman *tv* ...gaan en om te beginnen gaan we naar New York, naar onze correspondent Twan Huys. Twan, is het nieuws ook al in Amerika bekend geworden?

twan huys *tv* Ja het nieuws dat minister Verdonk van plan is het paspoort in te trekken van Hirsi Ali is nu ook hier bekend, althans in kleine kring, want daarvoor is het nieuws nog te vers. Maar ik werd net opgebeld door haar literaire agente en zij zei dat ze het gehoord had en ze typeerde het als 'legal assasination' en ze zei dat omdat zij, en anderen in kringen van Hirsi Ali, zich hele ernstige zorgen maken over de implicaties...

titia D'r paspoort?

hedwig Dat kan toch niet? Zomaar iemands paspoort afnemen? Stel je voor dat iemand zomaar je paspoort afpakt. Het hare hebben ze afgepakt. Gewoon pats boem. Afgepakt.

titia Echt waar? Ach jesus. Sorry lieverd dat had ik helemaal niet door. Van Ayaan? Door Verdonk?

Hedwig knikt. Titia ziet intussen de stapel drukwerk liggen. Ze pakt een exemplaar en leest voor terwijl ze de tv zacht zet.

titia ‘De ouders van de bruidegom nodigen u van harte uit in restaurant la Rive in het Amstel hotel.’ Wat ziet het er goed uit! Waar is de rest? Lieverd waar heb je de dozen neergezet? Nou we laten ze nog even liggen hè? Tot de kinderen overstag zijn.

hedwig Dit is toch verbijsterend!?

titia Wat?

hedwig Wat er allemaal gebeurt! Het is bijna alsof het haar eigen schuld is dat d’r paspoort wordt afgenomen.

titia Nou ja ze is natuurlijk wel voorgetrokken. Leo zal zich toch niet buitengesloten voelen?

hedwig Maar ze is toch voorgetrokken door de VVD. Ze kan zichzelf toch niet voortrekken?

titia Maar al die anderen die hebben gelogen zijn toch wèl teruggestuurd. Of niet soms?

Titia’s mobiel gaat. Ze neemt op. Op het scherm zien we dat het Gaia is.

titia Gaia! Wat leuk dat je belt. Alles goed?

gaia Eerlijk gezegd niet Titia. Ik sta hier met een uitnodiging in mijn hand. En ik weet van niks!

Titia kijkt woedend naar Hedwig.

titia O ja? Een uitnodiging?

gaia Ja en er staat op dat die namens de ouders van de
bruidegom is. En naar mijn idee zijn jij en Leo dat.

titia Jawel daar heb je wel gelijk in Gaia maar Hedwig
is Björns stiefmoeder en het is namens ons drieën.

gaia Ik heb meer het idee dat alles van Hedwig komt.

titia Wat maakt het uit wiens idee het was. Hedwig is
mijn vrouw Gaia. Al bijna 18 jaar. Hoor ik Nimfe nou
huilen?

gaia Ja. We hebben haar net ingeschreven voor VMBO
uiterlijke verzorging. Ik zeg je één ding Titia. Als
Hedwig niet gezellig meedoet en als de Biltsche Hoek
te min voor d'r is, is ze wat mij betreft ook niet wel-
kom.

Gaia verbreekt de verbinding.

hedwig Waarom doen ze zo moeilijk? Het Amstel is een
geweldig cadeau! Waarom accepteren ze dat niet ge-
woon?

titia Potverdorie poes! Dat heb je helemaal verkeerd ge-
timed. We hadden het Amstel erin moeten masseren. En
daarna pas die uitnodigingen de deur uit natuurlijk. Nou
zit Björn helemaal klem door jouw schuld.

Hedwig zet de tv weer hard. Titia praat er door heen.

titia Ik vind dit echt heel vervelend hoor lief. Echt. Ik weet wel dat je het allemaal goed bedoelt. Maar zij hebben toch een andere achtergrond. En dan moet je weleens een beetje... hoe zeg ik dat nou dat jij dat ook begrijpt... manoeuvreren. Om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen. Dat is toch belangrijk? Alle neuzen dezelfde kant op? En het is toch geen liegen wat we doen? Het is timen! Zodat iedereen happy is. Ik heb iedereen graag happy. Maar jij kan zo onhandig zijn.

hedwig Ssstt!

Titia valt stil.

paul witteman tv Aan de telefoon de waakzame moeder, mevrouw Kroes, Eurocommissaris. Goedenavond mevrouw Kroes.

kroes tv Goedenavond.

paul witteman tv Ayaan zei: 'Ik bel altijd als er iets ernstigs is.' Nou me dunkt ze zal vanavond wel gebeld hebben.

kroes tv We hebben de afgelopen dagen contact gehad ja.

paul witteman *tv* Hoe vindt u dit, deze laatste ontwikkeling, namelijk dat ze misschien helemaal geen Nederlander is?

kroes *tv* Voor mij is ze een van de allerbeste Nederlanders, met heel veel moed en ik wou dat er veel meer Nederlanders waren met haar vechtlust.

paul witteman *tv* Ja maar u bent ook politica en u weet wat de regels zijn in Den Haag. Vindt u het niet ook begrijpelijk dat er ook andere mensen zijn, die ook zo'n onderzoek hebben gehad en die niet werden toegelaten en dat dat in dit geval ook zou gebeuren?

titia Zie je! Hij vindt het ook!

paul witteman *tv* Hoe zou u de houding van Nederland willen typeren?

kroes *tv* Dat mag je niet generaliseren, want ik weet zeker dat de meeste Nederlanders haar zouden steunen, als ze weten wat de echte feiten zijn, er worden nogal wat slordigheden begaan met wat er op het ogenblik met de feiten aan de orde is, maar ik weet zeker dat de meerderheid voor de vrijheid van meningsuiting is en met haar begaan is.

paul witteman *tv* Uh ik geloof dat u op dat punt gecor-
rigeerd moet worden, want uit beide enquêtes die ik
vanavond gezien heb, blijkt dat het overgrote deel van
het volk vindt dat ze geen kamerlid meer mag zijn en
dat ook eigenlijk haar paspoort moet worden ingeno-
men.

stilte

Mevrouw Kroes?

stilte

Mevrouw Kroes?

De laatste zin galmt na en wordt gevolgd door een stilte.

hedwig Jezus Neelie! Zeg dan wat! Geef antwoord!

titia Ach dat komt allemaal heus wel goed.

hedwig *raakt in paniek* En wat nou als dat niet zo is?

titia Natuurlijk is dat zo. We zijn toch redelijke mensen.

Lieverd nog even over de uitnodigingen...

hedwig En wat nou als jij, als redelijk mens, opeens
oog in oog staat met een onredelijk mens!? Als je roept
‘We kunnen er toch over praten!’ en vervolgens wordt
je keel doorgesneden en een mes tot aan je ruggengraat
in je borst geplant?

titia Nou ik vind die uitnodigingen al vervelend genoeg hoor.

hedwig Ja grappig. Maar wat zou je doen?

titia Redelijk blijven. Ik blijf altijd redelijk.

hedwig En wat nou als blijkt dat je een veel te groot vertrouwen hebt in de rede? Als we zo blij en trots zijn op die rede dat we er arrogant van zijn geworden? Blind? Dat we niet meer doorhebben dat we in ons kleine land op een eilandje van de rede leven? Aan alle kanten omringd door de hel! Dat we vergeten zijn dat wij met onze rede een tijdelijke en toevallige ontsnapping aan die hel zijn? Terwijl overal om ons heen gewoon het recht van de sterkste geldt. Voor zo'n beetje de hele wereldbevolking. Die natuurlijk ook volgens dat recht denkt en voelt en handelt. En dat heel gewoon vindt. Terwijl wij ons verbijsterd afvragen hoe dat nou toch kan. Al dat geweld en al dat onrecht. Terwijl mensen zich al sinds mensenheugenis zo gedragen. (Lee Harris)

titia Ja. Wind je maar niet zo op hè. Dat helpt echt niet.

We komen er heus wel uit met z'n allen.

hedwig Jij denkt dat je erboven staat. Dat je onafhankelijk kan oordelen. Als een autonoom individu. Dat je geen partij hoeft te kiezen. Omdat je je morele verantwoordiging als een soort scheidsrechter eerlijk over de partijen verdeelt. (Lee Harris)

titia Welnee! Ik weet het ook allemaal niet hoor.

hedwig En wat nou als ook onder die rede van ons, onder die autonomie, iets heel anders schuilgaat? Iets gruwelijks gewelddadigs? Zodat wanneer we zelf denken dat we in alle redelijkheid een beslissing nemen, we in werkelijkheid gedreven worden door een biologisch, primitief, onbewust, nietsontziend instinct. En we hebben niks in de gaten!

titia Houd daar mee op Hedwig. Je zit in een tunnel. In een angsttunnel.

hedwig Ik zit helemaal niet in een tunnel.

Ik ben heel helder. Dat is juist zo eng!

Titia geeft Hedwig een klap in haar gezicht. Die slaat meteen terug. Ze schrikken allebei.

titia Sorry. Sorry hoor.

hedwig Nee ik. Ik sorry.

titia Lieverd je weet dat ik je altijd enorm bewonder om je betrokkenheid. Je bent daarin echt een voorbeeld voor me. Echt heel goed dat je zo met Ayaan begaan bent. Maar familie komt toch op de eerste plaats. En ik denk dat een excuus aan de kinderen nu echt wel terecht is.

Het valt even stil. Hedwig denkt even na en pakt dan de telefoon.

Ze belt Gaia. Op het scherm zien we dat Gaia expres niet opneemt. Hedwig krijgt de voicemail.

hedwig Gaia. Hedwig. Ik wil even zeggen. Het spijt me. We dachten dat we jullie er een plezier mee deden. Mij leek het fantastisch. Maar als jullie het niet willen slaat dat natuurlijk nergens op. Dus. Veel liefs dan maar.

Ze verbreekt de verbinding.

actrice/titia Nou dat is een pak van m'n hart. Ontzettend goed van je lieverd. Heel erg goed. Echt. Want dat is ook een kunst hoor. Om op het goede moment je excuus te kunnen maken. *tegen publiek* Goed van d'r hè. Ik had natuurlijk ook wel even kunnen bellen. Maar het zegt de kinderen echt veel meer als het van jou komt. Omdat jij zo'n moeilijk iemand bent.

Hedwig gaat af.

Dat is toch zo. Je hebt net weer een tergend lang verhaal gehouden over onredelijkheid. Dat is echt wel een excuusje waard hoor. Dàt is toch niet onredelijk? Nou ja misschien een heel klein beetje.

Hedwig komt op, lezend in een krant.

actrice/titia O we zitten alweer in de volgende scène zie ik. Goed. Het is de middag van 16 mei 2006 en vanavond hebben we een etentje met die programmeur van het North Sea Jazz en daarna vlieg ik nog naar Shanghai dus ik doe nu even een slaapje.

Scène 3

Het is de middag van dinsdag 16 mei. Titia ligt met een slaapmasker op haar gezicht in bed. Hedwig leest een krant.

hedwig Hammerstein ouderwets op dreef. Weemoedige ballads bla bla. Nee aan de muziek lag het niet. Bij tijd en wijle moralistische...’ bla bla bla.

titia Staat er een foto bij lief?

hedwig Nee. Zes kolommen zonder foto.

Titia verliest meteen haar interesse. Hedwig slaat de pagina om.

hedwig Hè?! Er staat een levensgroot interview met me in de Telegraaf!

titia Echt?! Ik wist helemaal niet dat je een interview had!

hedwig Had ik ook niet. ‘Ik voel mij omringd door achterlijke culturen’. Dat is de kop. Dat heb ik nooit gezegd!

titia Staat er een foto bij? Hedwig? Een foto?

hedwig *leest* ‘Tevreden zit ze naast me... *tegen Titia*

Het is die journaliste. Die me thuisbracht! Die heeft me gewoon uitgehoord. ‘Tevreden zit ze naast me terwijl we door de nachtelijke polders terugrijden naar haar penthouse in de randstad. ‘Zo jammer’ zucht ze ‘Er zat natuurlijk weer geen allochtoon in de zaal.’ ‘Op mijn vraag hoe ze denkt over de integratiepolitiek hoeft ze niet lang na te denken.’ ‘Ik vind het doodeng. Ik voel mij omringd door pure achterlijkheid!’ Jezus!

titia Het maakt echt niet zoveel uit wat je zegt, als er maar iets staat.

hedwig Maar dat heb ik helemaal niet zo gezegd! Ik zei dat wij hier in het Westen er te vaak van uitgaan dat iedereen achterlijk is behalve wij!

titia Schat als er geen foto bij staat, blijft het sowieso niet hangen.

hedwig Hier staat wèl een foto bij.

titia Echt! Wat goed lieverd! Gefeliciteerd!

Hedwig raakt in paniek.

hedwig Waarmee? Met m’n eerste fatwa? Ik moet dat multiculturele festival afzeggen.

titia Hoezo?

hedwig Hoezo?! Ik sta in 'East meets Jazz in Duketown'. Met Jazz Marock. En RifJazz.

titia Duketown?

hedwig 's Hertogenbosch. Midden in de stad! Op een open podium! Als een zingende schietschijf!

titia Ach joh wie komt er nou helemaal af op zo'n Midden-Oosten festival?

Hedwig raakt door deze opmerking nog meer in paniek.

hedwig Bak even een kippetje voor me.

titia Nee geen kip poes. Vanavond hebben we een etentje.

hedwig Wat gebeurt er toch allemaal?

Hedwig zet de tv aan. Uit de tv komt een stem die hardop met haar meedenkt.

stem tv Wat gebeurt er toch allemaal? Ik durf niet meer naar Den Bosch. Echt niet hoor. En mijn paspoort kan zo worden afgepakt. Ieder moment. Afgepakt. Patsboem paspoort afgepakt en niemand lijkt het gek te vinden. Niemand lijkt het gek te vinden. Ja, een beetje. Niet echt. Niet iets om van wakker te liggen.

Hedwig stapt in bed en doet ook een slaapmasker op.

Haar mobiel gaat.

hedwig Neem jij maar op. Ik voel me miesj. Nebbisj en miejs.

Titia neemt Hedwigs mobiel op. Het is Nimfe. We zien haar op het projectiescherm.

titia Ja Nimfe?

nimfe Ik bel voor oma Hedwig.

titia Nou die ligt net een beetje depressief naast me.

Hier komt ze.

hedwig Hee lieffie.

nimfe Waarom lig je in bed?

Ondertussen plakt Titia een reinigingsstrip op haar neus.

hedwig Omdat ik me hele erge zorgen maak. Want er is een mevrouw die dacht dat ze hier veilig was. Maar dat was ze niet. Want als je paspoort zomaar kan worden afgepakt. En niemand reageert. Nou wel een paar mensen. Maar de meeste mensen zijn het ermee eens. Terwijl de meeste mensen haar vroeger echt wel aardig vonden. Heb jij dat wel eens? Dat je iemand aardig vindt en dan opeens niet meer?

nimfe Weet ik niet.

hedwig Heb je vriendinnetjes lieverd? Of vriendjes?

nimfe Ja hoor heel veel.

hedwig Nou die eerste mevrouw had dus eerst ook heel veel vriendjes. Zeg maar honderd en toen ineens nog maar tien. Dat noem je ‘een omslag in de publieke opinie’. En na die omslag kon zomaar haar paspoort worden afgepakt. Door een andere mevrouw. Kan je je voorstellen? Ik wil je niet bang maken hoor lieverd. Maar het enge is dat de meeste mensen vinden dat die andere mevrouw heel goed bezig is. Dat vindt ze zelf trouwens ook. Ze is er zelfs trots op.

Titia heeft haar slaapmasker afgedaan en gebaart naar Hedwig dat ze Nimfe niet ongerust moet maken.

hedwig En als dat zo door gaat krijg je steeds meer fouten mensen die vinden dat ze heel goed bezig zijn. Als een soort besmettelijke ziekte.

Titia pakt nu de mobiel van Hedwig af.

titia Wat leuk dat jij naar het VMBO uiterlijke verzorging gaat Nimfe. Heb je er zin in?

nimfe Nee.

titia Hoezo niet? Dat zijn heel belangrijke dingen hoor. Als de oma's later heel oud zijn, kan jij ons verzorgen in het bejaardentehuis.

Nimfe trekt een vies gezicht. Hedwig heeft intussen de tv aangezet en ziet dat Ayaan bezig is een persverklaring af te leggen in perscentrum nieuwspoort.

hedwig Nimfe zet zometeen de televisie maar aan. Dan zie je die mevrouw van dat paspoort.

Titia verbreekt snel de verbinding.

titia Verdorie Hedwig. Dat hoeft dat kind toch niet allemaal te weten.

hedwig O nee? Ze moet toch weten in wat voor wereld ze leeft!

Vanuit de tv horen we de stem van Ayaan. Hedwig gaat geobsedeerd zitten kijken. Titia kijkt bezorgd naar haar.

ayaan tv Ten slotte wilde ik dat het tot de politici hier zou doordringen dat de islam op belangrijke punten onverenigbaar is met de liberale rechtstaat. En nu mag ik mij afvragen: ben ik hierin geslaagd? Politiek was voor mij een kwestie van vallen en opstaan. Soms was het frustrerend en ging mij het allemaal veel te langzaam. Maar dit weet ik zeker: op mijn manier heb ik bijgedragen aan de debatten. Over de Islam, de bedreiging van de vrijheid van meningsuiting, de scheiding tussen kerk en staat, huiselijk geweld, eerwraak, vrouwenbesnijde-

nis, het dumpen van vrouwen in hun land van herkomst. Deze zorgwekkende onderwerpen zijn niet meer weg te denken uit Den Haag.

De mobiel van Titia gaat. Het is Leo. We zien hem op het projectiescherm.

leo Heb je de tv aan?

titia Hedwig zit te kijken ja.

leo O ja? Wat vindt ze er allemaal van?

titia Nou ja. Heel interessant natuurlijk allemaal.

leo Bespeur ik daar wat cynisme? Kan je praten?

titia Niet echt nee.

leo Laat je niet gek maken hoor vrouwtje. Gewoon zelf blijven nadenken! Die Ayaan windt ook iedereen om d'r vinger.

titia Denk je?

leo Neem dat nou maar gewoon van me aan.

titia Nou ja dat dacht ik zelf ook al hoor.

ayaan *tv* ...Het is zelfbedrog om te denken dat alles weer zal worden als vroeger: na 11 september is de wereld veranderd. Ik ga door met het stellen van ongemakkelijke vragen. De weerstanden die dat oproept, zijn voor iedereen duidelijk. Ik voel de plicht om ande-

ren te helpen in vrijheid te leven, zoals anderen dat ook voelen voor mij. Dat ik aan die emancipatie kan bijdragen – of dat nu in Nederland is of in een ander land – stemt mij gelukkig.

Ik ben Ayaan, de dochter van Hirsi, die de zoon was van Magan. Vandaag leg ik mijn lidmaatschap van de Tweede Kamer neer.

Ik ga Nederland verlaten. Verdrietig en opgelucht zal ik opnieuw mijn koffers pakken. Ik ga door.

hedwig Ik ga d'r bellen. Ze kan hier op de bovenverdieping.

titia Wie? Wie ga je bellen?

Intussen praat Leo gewoon door.

leo Moet je nou kijken. Dat meisje denkt dat ze na een spoedcursus Verlichting ons tot onze eigen verworvenheden moet bekeren! Hahaha! Alles beter weten. Wat een arrogantie. En ze geniet hoor! Heerlijk toch al die camera's!

hedwig Ayaan. Dat ze op onze bovenverdieping kan.

Die staat toch leeg.

titia Hier! Doe me een lol zeg! Dat zullen de burens leuk vinden!

hedwig Dat zijn wij dan toch!

titia Hedwig dit meen je toch niet hè!

leo Wat zegt ze? Wat zegt ze?

hedwig Waarom niet?

titia *tegen Leo* Ik bel je nog.

Titia verbreekt de verbinding.

hedwig Ze is dakloos. Uit haar huis gezet. Door de rechter. Niemand wil haar naast zich hebben wonen. Dat is echt hoor! Geen televisie-echt! Maar gewoon echt-echt!

stilte

hedwig Ik was al bang toen ze de eerste keer moest onderduiken. Na die moord op Theo. Stel je voor dat je moet onderduiken en niemand doet iets.

titia Lieverd je kan toch niet de hele wereld op je schouders nemen?

actrice/hedwig Stel je voor dat je... Hoe moet je zo'n zin nou verpakken?

actrice/titia Zo'n loodzware onderduikzin?

actrice/hedwig Ja. Dat het aankomt. Dat het werkt.

actrice/titia Nou sowieso veel subtieler. Ik zou zelf dat onderduiken helemaal niet ter sprake brengen. Maar

goed als je het persé wilt. Zorgen dat mensen je leuk blijven vinden. Anders blijven deze honderdtwintig deuren echt dicht voor jou. Mocht het ooit nog eens zo ver komen. Als jij voor de deur staat met je fiets met houten banden in het holst van de nacht...

actrice/hedwig O dan kom ik er niet in.

Jij wel, want jij bent leuk. Met zo'n grappige strip op je neus. Maar ik kom het achterhuis niet in.

Hedwig pakt de reinigingsstrip af die Titia op haar neus heeft en doet hem bij zichzelf op.

actrice/hedwig Zo leuk?

actrice/titia Nee niet echt.

actrice/hedwig Het kan jou allemaal niks schelen hè.

actrice/titia Welwaar. Ik vind het alleen allemaal zo hypothetisch. We zijn tenslotte niet in oorlog of zo. We weten niet of we dan goed of fout zullen zijn.

actrice/hedwig Maar bij haar is het echt!

actrice/titia Dat vind ik ook heel erg voor haar.

actrice/hedwig Gelukkig maar. Want ik ga d'r zo bel-
len. Ik denk niet dat ze komt. Maar als ze komt en jij kunt daar niet mee leven, dan moet je maar gaan.

Titia staart Hedwig aan. Ze draait weer naar publiek.

actrice/titia Nou dat bedoel ik nou. Dit doe je toch niet. Jij kan zo moeilijk doen. Jij gaat zo principieel op de inhoud zitten dat het onverteerbaar wordt. Je schiet totaal je doel voorbij. Heb je dat wel door? Je kan honderd keer gelijk liggen hebben, maar als niemand luistert! Het gaat er om dat mensen je leuk vinden. Zij zou zich dat ook moeten realiseren. Dat het er in eerste instantie om gaat hoe je overkomt en heel veel later misschien eens om wat je te zeggen hebt. Eventueel. Dat verzin ik niet hoor. Dat is gewoon zo. En zeker in deze tijd. Jezus wat kan jij moeilijk doen. Nou lekker feestelijk. Want nu hebben we dat etentje met die programmeur. Het is de avond van 16 mei.

Titia loopt naar achter. Half zichtbaar voor het publiek begint ze daar met bordjes en bestek de geluiden van een etentje na te bootsen. Veel gelach en glasgerinkel.

Hedwig ligt in bed.

actrice/hedwig *tegen publiek* Ik wou nog even zeggen dat je best met mij kan lachen hoor. Al klinkt dat nu even heel humorloos.

actrice/titia Kom je nog?!

Hedwig loopt nu ook naar achter.

Scène 4

Het is de avond van 16 mei 2006. Er is niemand in de slaapkamer. De televisie met het spoeddebat van de tweede kamer over de kwestie Ayaan staat aan. Achter de achterwand horen we de geluiden van het zeer geanimeerde etentje.

verdonk *tv* Ja voorzitter. Laten we ook niet doen alsof er niks aan de hand is. Er is een valse naam opgegeven.
halsema *tv* Maar u zegt dus eigenlijk met zoveel woorden: het is niet niks als er verkeerde gegevens in de basisadministratie terechtkomen, ondanks dat we geen van allen twijfelen aan wie Hirsi Ali is. Het gaat erom dat de juiste personalia worden vastgelegd en als zij dan, op weg naar de juiste personalia, wel haar kamerlidmaatschap op heeft moeten zeggen, dat is dan pech.

Hedwig komt binnen. Ze ziet er moe en bedrukt uit. Ze gaat tv zitten kijken.

verdonk *tv* Voorzitter. Ik ga niet over het kamerlidmaatschap van Ayaan Hirsi Ali. Ik ga ook niet over de

beslissingen die zij maakt in haar leven. Dus voorzitter, volgens mij kan ik niet het goede antwoord hierop geven.

halsema tv Voorzitter. Hoe kunt u dit zeggen, want op het moment dat het Nederlandschap haar ontvalt, of dat ze het nooit bezeten heeft, op dat moment kan ze geen kamerlid meer zijn. Dat weet u. Op het moment dat u het onderzoek publiek maakte. Op het moment dat u, heel erg snel, naar voren trad. En terwijl u, want daar hoeft u bij mij niet meer mee aan te komen, al heel lang wist dat zij Magan heette.

verdonk tv Voorzitter hier maak ik bezwaar tegen! Als ik hier zeg tegen mevrouw Halsema, dat ik het niet wist, dan neem ik aan dat mevrouw Halsema dat ook aanneemt voorzitter.

halsema tv Voorzitter. In de meeste gevallen wil ik aannemen wat de minister zegt. Maar wilt u mij eens vertellen wat het email adres is van Ayaan Hirsi Ali sinds jaren?

verdonk tv Geen idee.

halsema *tv* Ik heb toestemming om het te zeggen. En u kent het ook, want u mailt met d'r. Magan@tweedekamer.nl. En u kent het al jaren!

verdonk *tv* Voorzitter ik...!

halsema *tv* U hoeft niet te doen alsof u die naam niet kent, want eerlijk gezegd: ik geloof u niet.

verdonk *tv* Oh! Voorzitter ik wil hier echt afstand van nemen. Ik heb nog nooit gemaïld met Ayaan Hirsi Ali, dus ik snap ook niet waar deze opmerking vandaan komt en ik ben dus niet op de hoogte van het emailadres en dit soort suggesties, voorzitter, wijs ik toch wel ten zeerste van de hand. Waarom zou ik nu pas onderzoek gaan doen als ik het al wist? Dan had ik eerder onderzoek gedaan. Denkt u dat ik dit een leuke situatie vind?! Denkt u dat ik me hier als mens niet door aangesproken voel?! Dat voel ik wèl! Maar ik ben ook minster en als ik dit soort zaken weet, dan moet ik daar ook maatregelen op nemen.

Hedwig playbacted de laatste emotionele uitbarsting van Verdonk mee. De laatste paar zinnen worden steeds herhaald. Hedwig raakt helemaal bezeten door het nadoen van Verdonk.

Titia komt binnen om Hedwig op te halen. Ze kijkt even naar Hedwig en doorbreekt dan de vreemde trance waar Hedwig in is geraakt door de tv uit te zetten.

titia Heb je Ayaan nog gesproken?

hedwig Ze komt niet.

Het is even stil.

titia Ga je mee?

hedwig En zij blijft gewoon zitten. Ik dacht ze stapt wel op. Of anders sturen ze haar weg. Maar ze blijft gewoon zitten.

titia Ja schat ga nou maar mee. Ik ben ook tegen Verdonk.

hedwig Ik ben niet tegen Verdonk. En ik ben ook niet voor Ayaan. Ik vind het eng dat de publieke opinie ineens omslaat. Alsof alles inwisselbaar is. Alsof er geen verschil meer is tussen wat goed is en wat kwaad. Iemand kan eerst bewonderd worden en dan opeens verstoten. Maar dat laat ons eigenlijk onverschillig. Het maakt weinig uit. Er lijkt geen verschil te zijn. Iets ongrijpbaars bepaalt wat we van iets of iemand vinden. Dat ongrijpbare bepaalt. Als het ongrijpbare verandert

veranderen we gewoon mee. Zoiets. We doen het gewoon na. Ik kan het zo moeilijk pakken. Maar het is iets waar ik bang voor ben.

titia Ga nou mee Hedwig. We hebben gasten.

Hedwig gaat in bed liggen.

hedwig Nee. Ik kom er pas uit als ik het begrijp. Eerder niet.

titia Maar...?

Als Titia zich realiseert dat Hedwig niet van plan is mee te komen loopt ze kwaad terug naar de 'gasten'. Via de gasten loopt ze weer naar het publiek.

deel 2

Scène 5

actrice/titia Ik denk nog dat het allemaal wel mee zal vallen. Dus ik vertrek gewoon naar Shanghai. Maar als ik thuis kom ligt ze er nog. Ze blijft zes weken liggen. De eerste weken kijkt ze eigenlijk non stop tv. En ze windt zich zo op over alles wat ze ziet. Bij alles roept ze dat het niet is wat het lijkt en dat er iets anders onder zit. Ik word gek van d'r. Radeloos ben ik. Ik trek de stekker eruit en zeg tegen haar dat 'ie stuk is. Op dit moment is er een spoeddebat gaande over puntjepuntjepuntje... Weet ze godzijdank niks van. Het is nu dus 6 weken later. De vroege avond van 28 juni 2006 en de avond voor het huwelijk van Björn en Gaia. Ik ben net geland van een heel vermoeiende vlucht uit Abu Dhabi. En nu moet ik haar nog mee zien te krijgen naar die bruiloft in Brabant.

Hedwig ligt in bed. De telefoon gaat. Op het beeldscherm zien we Nimfe. Hedwig neemt niet op. Op het beeldscherm verschijnt de sms die Nimfe aan Hedwig stuurt.

sms nimfe

oma hetwig.

waar ben je?

hadden afspraak.

Hedwig denkt even na en stuurt dan een sms terug.

sms hedwig

Lieve Nimfe. Sorry maar ik lig nog in bed.

Ze verstuurt de sms. Bedenkt zich dan en stuurt er nog een sms-je achteraan.

sms hedwig

En doe wat aan je spelling. Het VMBO is geen vrijbrief voor slordigheid.

Hedwig zingt af en toe. Ze improviseert op een jazzy manier. Op onnavolgbare wijze gaat die improvisatie over in 'de troubadour' van Lenny Kuhr. Titia komt binnen in haar klm-uniform. Ze heeft een zakje haringen in haar hand.

titia Zo allerliefste. Hoe is het hier? Nou wat zie je er goed uit zeg! Kijk eens. Ik heb wat haringen voor je

meegenomen. Daar knap je misschien van op. Heb je je koffer al gepakt?

hedwig Hoezo? Ga ik ergens heen dan?

titia Lieve! we rijden vanavond nog naar Budel.

hedwig Vanavond?! Ik dacht morgen pas?

titia We moeten morgenochtend al om 9 uur op het stadhuis van Budel zijn.

hedwig En sinds wanneer ligt de Biltsche Hoek in Budel?

titia Het is niet meer in de Biltsche Hoek maar bij d'r ouders om de hoek.

Titia geeft Hedwig de nieuwe uitnodiging.

hedwig 'De ouders van de bruid nodigen u van harte uit in café Het Wapen van Budel te Bladel.'

titia Dat is 's avonds pas. Het stadhuis is 's ochtends in Budel.

hedwig Ik ben kapot.

titia Van zes weken in bed liggen?

Titia pakt een koffer.

hedwig Van het nadenken. Het ziet er misschien niet zo uit, maar ik heb het nog nooit zo druk gehad. Ik kom er alleen uit voor het huwelijk hoor.

titia Binnenkort moet je er ook uit voor het North Sea Jazz.

hedwig Heb ik afgebeld.

titia Afgebeld? Waarom?

hedwig Omdat ik te controversieel voor ze ben.

titia Heb je geen zin om van de week samen met mij naar een nieuwe tv te gaan kijken?

hedwig Die is toch al besteld hoop ik!? Ik begrijp trouwens niet dat deze al naar de gallemieze is. We hadden 'm net!

Hedwig slaat het dekbed weg stapt uit bed.

hedwig Je beseft wat je doet hè? Dat ik voor jou mijn protestactie onderbreek? Dat heeft Gandhi nooit gedaan voor zijn vrouw hoor.

titia Nou eerlijk gezegd. Ik ben ontzettend blij dat je opstaat lieverd.

hedwig Stel je voor dat Gandhi zijn zoutmars had moeten onderbreken voor een bruiloft in Brabant!

titia Neem anders ook eens een oxazepammetje lieverd. Mij helpt dat echt heel goed als ik moet vliegen.

hedwig Nee dank je. Ik moet helder blijven. Ik heb nog een lange weg te gaan.

titia *smeekt* Ik heb je nodig lieverd. Kom alsjeblieft met me mee! Ik zal je voortaan elke dag volstoppen met notenpaté, maar ik kan niet alleen naar die bruiloft! Ik kan het niet. Echt niet.

hedwig Och wat ben je toch ook een gevoelig vrouwtje. Ik zie heus wel hoe moeilijk het voor jou is. En hoe je je best doet om mij te steunen.

titia Ja zie je dat? Ik zie ook wel hoe ingewikkeld het allemaal voor jou is hoor.

hedwig Ja het is ongeloofelijk ingewikkeld. Weet je wat ik zo vreemd vind. Dat Ayaan zelf dacht dat ze een valse naam had opgegeven. Ze dacht dat ze loog. Maar dat ze onbewust toch haar goede naam heeft gezegd. In dat rijtje namen dat ze opdreunde. Weet je nog?

Titia haalt een haring uit het zakje.

titia Ja. Hier eet dit maar even op.

hedwig Dat is toch vreemd. Het ging over de naam van haar grootvader. Die ken je toch. En weet je wat ook vreemd is.

titia Dit zit boordevol Omega-3 vetzuren poes.

hedwig En dat Verdonk gewoon maar aannam dat ze de
waarheid sprak. Toen ze zei dat ze loog. Dat is toch ei-
genlijk klassenjustitie?

titia Heel goed tegen depressie ook.

hedwig Ik heb geen depressie. Dat is toch klassenjusti-
tie?

titia Absoluut absoluut.

hedwig Hoezo dan?

titia Nou... uh...

hedwig Van andere mensen neemt ze toch ook niet
klakkeloos aan dat ze de waarheid spreken! Al die
vluchtelingen die zweren de waarheid te spreken, gooit
ze er zonder pardon uit, als er tenminste een flinterdun
ambtsberichtje ligt waarachter ze zich kan verschuilen.
Maar kan je je voorstellen wat er gebeurd is!

titia Ja schat dat is een blamage voor Nederland. Interna-
tionaal gezien slaan we een flater.

hedwig Dat bedoel ik niet.

titia Jawel. Dat vind ik juist zo goed aan jou. Dat jij al-
les wat er niet klopt aan die feiten op een rijtje hebt ge-
zet. Daar bewonder ik je juist om.

hedwig Ja maar ik wil iets anders zeggen.

titia Ja dat weet ik wel. Het is ook een schande poes.

Fout op fout op fout en dan gewoon blijven zitten. De minister. De ambtenaren. De televisiemakers zijn ook weer lekker aan de slag. Er klopt niks van! Dat ben ik ook helemaal met je...!

hedwig Nee. Het gaat om wat er wèl aan klopt. Iets wat onder al die feiten doorstroomt. En wat een heel eigen onafwendbare logica heeft. Een soort lust om te veroordelen. Het gaat me helemaal niet om de feiten begrijp je.

titia Ja sorry hoor. Maar ik had de feiten na zes weken net een beetje op een rijtje en nou zeg jij dat het daar niet om gaat!

hedwig *denkt door* Het lijkt wel vanzelf te gaan. Om te vinden wat een ander vindt.

Die weer vindt wat een ander vindt. Die ook weer vindt. Totdat we bijna allemaal hetzelfde vinden. En ons tegen iemand keren. Altijd...

Opeens ziet Hedwig dat de stekker uit de televisie is.

hedwig Hè!? Kijk nou! De stekker is er gewoon uit! Titia kijk! Daarom dacht jij dat de tv stuk was!

hedwig Nou wat een geluk dat ik dat zie zeg. Misschien doet 'ie het wel gewoon. Dat zou mazzel zijn!

titia Ik denk niet dat 'ie het doet schat.

Hedwig duwt de stekker er weer in.

titia Lieverd doe maar niet. Laat nou lieffie. We moeten vanavond nog helemaal naar Budel rijden.

Hedwig zet de tv aan en valt midden in een uitzending van Nova. Paul Witteman is in beeld en er wordt net overgeschakeld naar Ferry Mingelen in Den Haag.

paul witteman tv Ferry zijn ze al begonnen met het debat?

hedwig Debat?! Wat voor debat?

ferry mingelen tv Ze staan op het punt te beginnen, maar dat geeft me nog even de tijd om te praten met de fractievoorzitter van de partij die misschien vanavond voor extra spanning zal zorgen. De kleinste regeringsfractie, de kritische regeringsfractie; D66. Mevrouw van der Laan. Ik wil gelijk met de deur in huis vallen. Er is door mevrouw Hirsi Ali een omstreden verklaring afgelegd. Een soort schuldbekentenis en in politiek Den Haag is de vraag waarom heeft zij dat moeten doen van mevrouw Verdonk? (...)

hedwig Schuldbekentenis? Heeft Ayaan een schuldbe-
kentenis moeten doen van Verdonk?!

*Titia knikt vermoeid van ja. Hedwig is aan de tv gekluis-
terd.*

ferry mingelen tv De verklaring van mevrouw Ver-
donk is dat zij vindt dat al deze ellende de schuld is van
Hirsi Ali omdat zij is begonnen te liegen over haar
naam. En mevrouw Verdonk vond het dan ook redelijk
dat zij die schuld dan maar openlijk bekende. Dus? Is
dat onredelijk?

hedwig tegen Titia Dus als ik zeg ik heet Pieterse maar
ik heet eigenlijk Jansen dan kan gewoon mijn paspoort
worden afgepakt? Dat is toch raar.

*Opeens spreekt Ferry vanuit de televisie Hedwig recht-
streeks aan. Titia hoort dat niet en schenkt zichzelf moe-
deloos een flink glas wijn in. Hedwig is even stomver-
baasd, maar geeft Ferry dan steeds zo goed mogelijk
antwoord op zijn vragen.*

ferry mingelen tv Hedwig? Is dat onredelijk? Dat ze
dan ook maar schuld bekent? Hedwig? Is dat redelijk of
onredelijk? Wat gaat het worden Hedwig? Redelijk of
onredelijk? Denk 'ns na. Denk 'ns goed na. Is het rede-

lijk of onredelijk? Wat is er redelijk aan of wat is er onredelijk aan? Hedwig ik vraag je wat! Is het redelijk? Of onredelijk? Niet wegzakken Hedwig. Denk na. Is het redelijk? Of is het onredelijk? Hedwig? Wat is er redelijk aan? Wat is er onredelijk aan? Je kan het niet pakken hè? Je kan er nèt niet bij. De vraag is simpel. Dus? Is het onredelijk? Hedwig? Of redelijk? Wat gaat het worden? Hedwig?

Titia zet de televisie uit.

titia Zo. Als jij je nou even aankleedt dan pak ik de koffers.

hedwig Heeft ze die schuldverklaring getekend?

titia Jazeker. Anders kreeg ze d'r paspoort niet. En zonder paspoort geen visum voor Amerika.

hedwig Maar dat is chantage!

Hedwig zet de tv weer aan.

ferry mingelen tv Denk 'ns na. Denk 'ns goed na. Is het redelijk of onredelijk? Wat is er redelijk aan of wat is er onredelijk aan? Hedwig ik vraag je wat!

Titia pakt de afstandsbediening af, zet de tv uit en gooit de afstandsbediening in de koffer.

titia Waarom doe je zo? Waarom vind je haar belangrijker dan ons?

hedwig Dat vind ik niet. Ik houd van jullie.

titia Ik ga m'n koffer pakken. Pak de jouwe zelf maar.

Titia rukt wat jurken bij elkaar en gooit ze lukraak in de koffer.

hedwig En nu heeft Ayaan zichzelf schuldig moeten verklaren?!

titia Ze is toch ook schuldig!

hedwig Waaraan dan?

titia Ze had bijvoorbeeld haar toon wel eens wat kunnen matigen.

hedwig Maar haar toon is toch niet de oorzaak van...

titia Laat me uitpraten! Jij denkt dat je de enige bent die nadenkt in dit huis. Nou omdat jij zes weken met het Yoko Ono syndroom in bed hebt gelegen heb ik ook eindelijk eens tijd gehad om na te denken. En ik denk gewoon... Nou het is heel ingewikkeld. Je hebt gewoon de Islamitische cultuur en de onze. En dat is gewoon zo. En kijk er ook maar eens positief naar. Er zijn zoveel positieve dingen aan die cultuur. Musea vol met allerlei

Ottomaans ontwikkelde vazen
of scherven van minarettingen...

hedwig *lachend* Je praat Leo na! Heb je hem veel gezien de afgelopen weken? Zo te horen wel!

titia Vind je dat nou leuk om mij te kleineren? Nou ik doe mijn best Hedwig. Maar we zijn niet allemaal zo briljant als jij. Ik weet het gewoon soms niet. Dan weet ik niet wat goed is of wat fout. En waarom na 11 september opeens alles veranderd is. En wat er precies veranderd is en of dat erg is of niet.

Ik weet het gewoon niet. Ik heb altijd op jou vertrouwd. Op jouw mening. Jouw gevoel. Omdat ik van je houd. Maar nu kan ik je echt niet meer volgen hoor.

Hedwig is geraakt. Het is even stil. Dan gaat de mobiel van Titia. Het is Björn. We zien hem op het scherm. Titia neemt op.

björn Mam onspap en onsmam laten vragen of jullie niet liever bij hen willen slapen.

hedwig *te zacht* Ik ga wel met je mee.

titia Onswie en onswat?

björn Onspap en onsmam. Of jullie bij hen logeren. Haar familie komt ook. Plek zat.

titia Nee Björn. Dat kan je nu echt niet van ons vragen.

Wij gaan in een hotel.

björn Maar Gaia is bang dat dat scheve ogen geeft in haar familie.

titia Scheve ogen?

björn Ja bij onspap en onsmam.

titia O. Hè verdorie. Scheve ogen.

Björn wordt afgeleid door een ruzie tussen Nimfe en Gaia, die we tegen elkaar horen gillen.

titia Nou goed lieverd zeg dan maar tegen Gaia...

Maar de verbinding is al verbroken. Hedwig is druk bezig om twee kopjes Cup-a-soup te maken.

hedwig Ach sjatsie toch. Ach ach ach. Ik ga eens even een lekker soepje voor jou brouwen. Daar zal je van opknappen. Nou. Wat zei Björn nou allemaal?

titia Dat we bij onspap en onsmam moeten logeren.

hedwig Ons wie wat?!

titia Onspap en onsmam.

hedwig Zei Björn dat? Björn?! Maar dat is Brabants!

titia Nou èn? Al was het Swahili! Hij houdt van haar. Ik vind dat romantisch. Dat is nou liefde Hedwig! Ik wou dat er eens iemand zoiets tegen mij zei.

hedwig En nou moet jij van hem in dat sjmotsige huis slapen!

titia Kom je niet mee dan?

Hedwig scheurt een soepzakje open.

hedwig Wil je kippe? Of liever prei-crème?

titia Hedwig? Je komt toch mee? Of niet?

hedwig Nou zeg wat zit ik nou weer sjmotsig te doen.

titia Hedwig geef me antwoord!

hedwig Onspap en onsmam? Wat is dat toch voor raar kopieergedrag?

Hedwig begint van alles in een weekendtas te stoppen.

Dan zet ze de tas weg en gaat weer in bed liggen.

titia Verdomme! Denk je dat die zwarte opportuniste ook maar een seconde blij is met jouw protest? Welnee. Ik vind d'r zo walgelijk. Ze komt hier. Ongevraagd. Ze krijgt een caravan. Ze krijgt een uitkering. Ze krijgt een opleiding. Ze krijgt godbetert binnen vijftien dagen een verblijfsvergunning. En wat krijgen wij? Nou?! Een grote bek. Maar wel de mond vol over Verlichting en Beschaving. En maar rond paraderen in New York in een glamourjurk met een split tot op haar navel!

hedwig Wat had ze dan aan moeten trekken? Een bananenrokje? (Vloet)

titia Waarom neem je het steeds op voor die hoer?

hedwig Dat is ze niet. Wat is er toch met jou? Denk jij dat zij mij van je afneemt of zo? En ben je daarom nu zo agressief en leg je alle schuld bij haar? Terwijl zij er niks mee te maken heeft.

titia O ja. Is het opeens mijn schuld. Hou toch op. Overal waar zij geweest is breekt de pleuris uit! Terwijl het hier prima ging. Niks aan de hand.

hedwig Dat is toch niet zo. Er heerst hier al jaren angst.
Hedwig gaat onder het dekbed liggen.

titia Dat zeg ik! En ik vind dat mevrouwetje zwarte Voltaire wel erg gek is op haat zaaien. Liefst met draaiende camera's erop. En op onze kosten onderduiken zodra het ook maar een beetje gevaarlijk wordt. Nou dat duidt op een zware persoonlijkheidsstoornis. Ik ben niet eens zwart en ik heb al een hekel aan d'r. Ayaan is echt geen zondebok. Dat zegt ze nota bene zelf!

Ze richt zich tegen het publiek.

actrice/titia Nou dat was meteen de laatste zin van mijn rol. Ik ben er klaar mee. Ik zelf ook. Ik ga. Genoeg

is genoeg. Er zijn grenzen. Ik vind het heel interessant waar je allemaal mee bezig bent. En leerzaam. En ik weet ook wel dat ik me soms afreageer op anderen. Maar als het niet mogelijk is om consequent na te denken en gelukkig te zijn, dan kies ik toch echt voor gelukkig zijn. Want ik heb echt het idee dat ik nog maar een minitopje van een heel ingewikkelde onbewuste ijsberg zie. Dat zal ik toch nooit helemaal snappen en ik ben ook bijna vijftig. Ik wil ook nog een beetje van m'n leven genieten. Gewoon 's nachts tegen iemand aanliggen. Ik ga hoor.

deel 3

Scène 6

Het is de actuele tijd (2008). Hedwig ligt onder haar dekbed en praat tegen de camera op haar nachtkastje. We zien haar geprojecteerd op het scherm.

hedwig Dit is voor Nimfe. Van oma Hedwig.

Hallo lieverd.

Ik lig nog steeds in bed. En ik denk na en ik wou je wat dingen zeggen. Bijvoorbeeld dat mensen altijd bondjes maken. Dat moet je weten schat, iedereen maakt altijd bondjes, de hele dag door. Voor die. Tegen die. Het gaat snel. Ongemerkt bijna. Een blik. Een wenkbrauw. Een frons. Slachtoffers vallen maar we zien het niet. Zelf zijn we slachtoffers, vinden we altijd. Daders dat zijn de anderen. En dat is veel om te behappen voor zo'n kleintje. Voor een grote ook trouwens. Ja voor mij ook.

En dan zijn er ook nog zo veel vragen als je stil ligt. Zoveel vragen. Allemaal waarom, waarom, waarom. Waarom werd het paspoort van Ayaan ingetrokken? Waarom moest ze een schuldbekentenis tekenen? Waarom wordt ze niet meer beveiligd? Waarom is iedereen opeens Ayaanmoe? Iedereen is Ayaanmoe. Je hebt dat woord vast wel gehoord; Ayaanmoe. Het lijkt wel een besmettelijke ziekte. Ayaanmoe. En dat is het misschien ook wel. Ik denk dat sentimenten besmettelijk zijn.

Waarom zagen we na 11 september opeens overal enge mannen met lange baarden rondlopen? Ik ook. Als ik in de metro zat en ik zag zo'n man zitten dan wilde ik eigenlijk meteen uitstappen. Vooral als hij een plastic tasje bij zich had. Verdacht. En ik was niet de enige. Dus angst is ook besmettelijk.

Kijk, je weet wel dat geweld besmettelijk is. Dat zie je al op het schoolplein. Maar angst dus ook. Waarom staan er honderd mensen klaar bij een flat in Drachten om een man te lynchen om het gerucht dat hij Joran van der Sloot in huis heeft? Ik denk omdat we elkaar besmetten met wraakzucht. En met verontwaardiging.

En waarom staan er twintig paparazzi in een tunnel een stervende Diana te fotograferen zonder dat iemand haar helpt? Twintig! Omdat ze allemaal besmet zijn door verlangen. Door het verlangen naar een foto. Eén iemand maakt een foto en daarna willen ze allemaal die foto.

Nou en dan nu even iets leuks. Een liedje of een dansje. Of dat Wendy van Dijk opeens hier binnenkomt en dat ik gejureerd wordt op m'n uitstraling. Of m'n kleding. Ze straalt. Wendy. Wat kan die stralen hè? Nou, ze heeft mediatraining gehad. Het is niet echt. Heel veel meisjes willen haar wel zijn. Niet Neelie Kroes. Of Heleen Mees. Of Maxima van Oranje. Nee: Wendy Wendy Wendy Wendy. En waarom is dat Idols zo populair? De ene helft van Nederland doet auditie en de andere helft van Nederland jureert. En het levert een totaal inwisselbaar idool op.

Nou ik geloof niet dat ik het heel goed doe hè schat. Ik ben natuurlijk niet leuk genoeg. En ik heb wel begrepen

dat je altijd leuk moet zijn. Want anders moeten mensen je niet. En oma Titia heeft me wel eens geleerd hoe dat moet.

Hedwig plakt een reinigingsstrip op haar neus

Zo. Zo is het misschien makkelijker om naar me te luisteren.

Hedwig valt stil en verstopt zich onder de deken. De actrice die Titia heeft gespeeld komt op. Ze pakt de camera en zoekt Hedwig op met de camera. We zien op het scherm dat Hedwig onder de dekens net een hap neemt uit een pot erwtes.

Ik moet een beetje eten.

Hedwig pakt haar telefoon en stuurt Nimfe een sms.

SMS HEDWIG

Lieve Nimfe,

Oma Hedwig zou het fijn vinden

je weer eens te zien. X

hedwig Ik vertel toch maar door Nimf, want het is wel belangrijk. Want kijk: al dat besmettelijke waar ik het net over had, dat iedereen elkaar met allemaal gevoelens besmet, dat betekent ook dat we elkaar allemaal nadoen. Nabootsen. En daar kunnen we niets aan doen.

Dat spiegelen. Je schijnt er zelfs neuronen voor te hebben in je hersenen. Spiegelneuronen. Je moet elkaar nadoen of je nou wilt of niet. En het rare is, we doen niet alleen elkaars gedrag na, maar ook elkaars intentie. Dat is ingewikkeld. Een voorbeeld: toen jij klein was en als je dan je vetertjes strikte dan deed je dat met van die onhandige vingertjes. En dan gingen mijn handen jeuken. Snap je? Dan wilde ik voor jou je vetertjes strikken. Dus intentie is besmettelijk. Maar gedrag dus ook. Jij gaat op Gaia lijken, op je moeder. Er is geen houden aan. Omdat je haar nadoet. God, ik had zo graag gewild dat je op mij... Maar ja, ik weet helemaal niet hoe het moet.

En dan vraag ik me ook af. Als we nou onze ouders nadoen, wie doen we dan nog meer na? Want vroeger was dat makkelijk, toen spiegelden we ons aan priesters, of notabelen, of filosofen, of leraren of wetenschappers. Mensen die op een bepaalde manier boven je stonden. We spiegelden verticaal. Wij hier, zij daar. Maar dit is de Idols-tijd. Ieders mening telt. Het volk heeft gelijk. Zoiets. Dus er wordt horizontaal gespiegeld.

Ik denk dat dat in die tunnel met die prinses ook is gebeurd. Eén iemand neemt een foto en daarna wil iedereen een foto. Niemand helpt de stervende prinses. Omdat iedereen is geobsedeerd door het maken van die foto. Zoals je ook geobsedeerd kan zijn door het willen zien van die foto.

sms nimfe

Sorry geen teid

hedwig Nou, dat snap ik ook wel schatje, dat is helemaal niet erg.

Hedwig pakt haar mobiel en belt Titia die wel in beeld verschijnt maar niet opneemt. Hedwig spreekt haar voicemail in.

hedwig Titia. Ik wil even zeggen. Gaat het goed met je?

Met jullie? Hoop dat we elkaar gauw weer eens spreken. Dikke kus. Dit was Hedwig. Hammerstein.

Op beeld zien we nog net dat Leo Titia in haar nek kust voor de verbinding verbroken wordt.

hedwig Dus. Als je dan niet meer verticaal kan spiegelen. Ben je er nog? Er zijn geen voorbeelden meer dus dan denk ik dat je je aan elkaar gaat spiegelen en dat is

verschrikkelijk. Je wil je toch niet spiegelen aan iemand die net zo is als jij? Aan je buurman of in jouw geval je buurmeisje?

sms nimfe

Agmet wil met me sjoppen

hedwig Oh. Ik hoop dat het gezellig is met Achmed.

Dat je een beetje met hem kunt lachen. Jullie zitten natuurlijk nu lekker ergens te eten en te lachen met z'n allen. "Hahahahaaaa! Hedwig! Hahahahaaaa!!!"

Kijk, en als je je aan je buurmeisje spiegelt dat ga je dat nooit toegeven. Niemand gaat dat ooit toegeven, dat doe je niet. Want we willen allemaal autonoom en origineel en individueel zijn. Dus al dat gespiegel en verlangen gaat ondergronds. En degene die je nadoet wordt ondergronds je model, maar ook je rivaal. Je kijkt tegen haar op en je hebt een hekel aan haar. Je doet haar na en je zet je tegen haar af. Eigenlijk doen we allemaal alsof we heel erg individueel en autonoom zijn. Maar we zitten met handen en voeten aan elkaar vast. En het is een blinde vlek van iedereen, van jou, van mij. En het gebeurt massaal. Allemaal kruisende botsende rivaliseren-

de vaak onbewuste verlangens. In groepen, tussen families, alles. En waar denk je dat de agressie blijft die dat oproept? Want hoe meer gelijkheid hoe meer geweld volgens die gedachte. Dat moet gekanaliseerd. Via een zondebok die als bliksemafleider werkt. Die zondebok moet de fnuikende beklemmende gelijkheid, waarin geen verschil meer is tussen de ene mening en de andere, tussen de ene politieke partij en de andere, tussen jou en de buurvrouw, tussen het ene tv programma en het andere, waarom alles zo inwisselbaar lijkt te zijn, de zondebok moet die staat doorbreken. Zij moet het verschil maken. Door verschillend te zijn.

En zij was eigenlijk heel geschikt. Ze leek op ons. Heel erg zelfs. Dat zeiden de Fransen ook. Ze was perfect geïntegreerd. Sprak de taal perfect. Onderschreef alle Westerse waarden. Hield van ons en ons land. Maar toch is ze anders. Ja ja ja ze heeft zelf gezegd dat ze geen zondebok is. Maar toch. Waarom werd ze dan zo uitgekotst? Hoer! Vieze vuile smerige haatzaaiende angstzaaiende zwarte kankerhoer!!!

Oh god wat is dit erg.

tegen de actrice die haar nog steeds filmt

Weg. Uitdoen.

Ik kan het niet. Ik weet niet hoe het moet. Dat je alles ziet. Ziet hoe mensen doen. Leugens en geslijm en sentimenten. Dat je het ziet en dat je tòch met iedereen mee wil doen. En van iedereen wil blijven houden en dat ik dat niet kan.

Hedwig is even stil.

Wie ben jij? Ben je van de thuiszorg ofzo? Heeft mijn ex je gestuurd?

Ik ga eens even opstaan denk ik.

actrice Wil je een jurk aan?

hedwig Oh. Ja.

Hedwig kruipt moeizaam uit bed, pakt een jurk en trekt hem aan. Hij is iets te ruim.

Met een muziekje.

Er wordt muziek opgezet.

En dan denk ik ook hè, dan heb je Wilders. Met Fitna. En dat vind ik... Want eigenlijk denk ik dan, er is niet

één bijdrage geweest die het pakte. Doe maar een ander muziekje.

Er wordt andere muziek opgezet.

hedwig *huilt* Ik heb heimwee. Ik heb zo'n ontzettende heimwee.

Ik ga nog even liggen.

Hedwig gaat op bed liggen.

Duurt het nog lang denk je?

actrice Nee. Het is allang gebeurd. Het moet alleen nog even doordringen.

Hedwig ligt met starre open ogen op bed. Het beeld van haar dode lichaam is op het scherm te zien. Erdoorheen verschijnt een rouwadvertentie.

Mijn Grote Liefde

Hedwig Hammerstein

is overleden

Titia Mooileven

inside out

De actrice die heeft gefilmd legt de camera neer en gaat weg. Op het scherm verschijnt een sms van Nimfe.

sms nimfe

liefe oma hetwieg

k hielt van j

ik ben kaapot

scheit 3 dubel scheit

Inside Out ging in première op 20 maart 2008 in de To-
neelschuur Haarlem

Regie: Lineke Rijxman

hedwig Lineke Rijxman

titia Joan Nederlof

leo Marcel Musters

björn Wouter Zweers

gaia Sanne Vogel

nimfe Renee van Doleweerd

www.mugmetdegoudentand.nl

Inside Out kwam tot stand dankzij een bijdrage van het Lira
Fonds

inside out

De Nieuwe Toneelbibliotheek, Tekst #52
© 2008, Joan Nederlof, in samenwerking
met Lineke Rijxman, mugmetdegoudentand

Joan Nederlof (1962) studeerde in 1985 af aan de Toneelschool in Amsterdam en richtte o.a. met Marcel Musters mugmetdegoudentand op. In de beginjaren werkte ze onder andere met Jan Ritsema (*Wilhelm Meisters Leerjaren, Om Eleanor en Tegen de tachtig*), Jose Alders (*Vita en Violet, Variety, Het is nu en M versus M*) en Alix Adams (*Lost in Hotel Paradise, Onder Controle en ENTER*). Tussen 1997 en 2005 richtte ze zich voornamelijk op het schrijven voor televisie (*Hertenkamp, TV7 en De Koekoeksclub*). In 2005 schrijft ze haar eerste toneelstuk: *Brünnhilde 40+*, dat ze zelf speelt. *Quality Time* en *Mug Inn* zijn het tweede en derde, en werden beiden geselecteerd voor het Nederlands Theaterfestival. Daarna volgen *Inside Out* en *Sexappeal* waarvan de laatste twee in samenwerking met Lineke Rijxman. In 2009 schreef ze samen met Lineke Rijxman en Willem de Wolf het stuk *Hannah en Martin* over het leven van Hannah Arendt en Martin Heidegger, ook geselecteerd voor het Theaterfestival. In 2010 ontstond de tekst voor de jubileumvoorstelling *Verlichtinglight*.

Toneelwerk

2005 *Brünnhilde 40+*

2006 *Quality Time*

2007 *Mug Inn*

2008 *Inside Out* (i.s.m. Lineke Rijxman)

2008 *Sexappeal* (i.s.m. Lineke Rijxman)

2009 *Hannah en Martin* (samen met Lineke Rijxman
en Willem de Wolf)

2010 *Verlichtinglight* (i.s.m. Lineke Rijxman)

Lineke Rijxman (1957) studeerde aan de Toneelschool in Amsterdam. Daarna werkte ze een aantal jaren als freelance actrice bij onder andere het Ro Theater en het Onafhankelijk Toneel. In 1991 wordt ze door Gerardjan Rijnders gevraagd om vast bij Toneelgroep Amsterdam te komen spelen. Daar speelt ze tot 2004 in meer dan 30 producties. Daarnaast acteert Rijxman regelmatig voor film en televisie (ook in de televisieseries *Hertenkamp* en *TV7*). In 2006 speelt ze in *Quality Time* bij mugmetdegoudentand. Deze voorstelling wordt geselecteerd voor het Nederlands Theaterfestival en Rijxman wint voor haar rol de VSCD Toneelprijs de Colombina 2006. Daarna regisseert ze de voorstelling *Mug Inn* die geselecteerd wordt voor zowel het Nederlandse- als het Vlaamse Theaterfestival. Sinds 2008 maakt ze deel uit van de artistieke kern van mugmetdegoudentand en schrijft ze samen met Joan Nederlof *Inside Out*, *Sexappeal*, *Hannah en Martin* en *Verlichtinglight*. In 2009 maakt ze samen met Willem de Wolf en Joan Nederlof de voorstelling *Hannah en Martin*. Voor de rol van

Hannah krijgt ze de belangrijkste Nederlandse toneel-
prijs uitgereikt, de Theo d'Or 2009.

Toneelwerk

2008 *Inside Out* (i.s.m. Joan Nederlof)

2008 *Sexappeal* (i.s.m. Joan Nederlof)

2009 *Hannah en Martin* (samen met Joan Nederlof en Willem
de Wolf)

2010 *Verlichtinglight* (i.s.m. Joan Nederlof)

inside out

De Nieuwe Toneelbibliotheek, Tekst #52
© 2008, Joan Nederlof, in samenwerking
met Lineke Rijxman, mugmetdegoudentand